

UNDERVISNINGSPLAN FOR TVÆRGÅENDE EMNER

FORMÅL MED UNDERVISNINGEN I TVÆRGÅENDE EMNER

Der undervises tværgående i fire emner, og hvert emne inddrages på forskellig vis og på flere forskellige klassetrin, hvilket der findes en beskrivelse af på de næste sider. De fire tværgående emner og formålet med undervisningen i dem er:

1. Mediebrug og -myndighed

Formålet med den tværfaglige undervisning i mediebrug og -myndighed er at arbejde mod at (ud)danne eleverne til at kunne tænke frit og træffe livsduelige valg i den digitale verden. Digitaliseringen, som en del af det at være menneske i det 21. århundrede, hverken kan eller skal ignoreres – heller ikke i steinerskolen. Det har altid været steinerskolens idé, at hver enkelt skole tager afsæt i den aktuelle samtid og kultur og fungerer i samspil med disse. Derfor skal digitaliseringen introduceres i børns og unges opvækst på rette tidspunkt og med et kritisk blik. Eleverne skal udvikle en teknologiforståelse og kompetence, som skal gøre dem i stand til at håndtere og producere digitale artefakter. Der gøres op med forestillingen om, at digital myndighed kun opnås gennem digitale medier. For medier er andet og mere end digitale, og en grundlæggende udvikling af billeddannelse, læse- og skrivemestring, bevægelse og musikalsk erindring er vigtige forudsætninger for at kunne mestre og ikke blive slave i forhold til at træffe digitale valg. Mediepædagogikken og -dannelsen rummer en udvikling af mediemyndighed som et begreb, der rummer en forståelse af, at børn og unge støttes og motiveres til at kunne beherske det digitale liv, så det kommer dem til gavn i et digitalt samfund, samtidig med, at risici og skader forbundet med brugen af digitale medier mindskes. En væsentlig pointe ved at være mediemyndig indebærer, at børn og unge oplever, at de har handlemuligheder. Med dette greb og set i lyset af den alderssvarende pædagogik sættes der fokus på, hvordan man som lærer, forældre og samfund kan bidrage til opbygningen af resiliens og handlekompetence hos børn og unge i digital læring og med et øget digitalt medieforbrug.

2. Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab

Formålet med undervisning i sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab er, at eleverne skal udvikle kompetencer til at fremme sundhed og trivsel. Eleverne skal opnå forståelse for den betydning, som livsstil og levevilkår har for sundhed og

trivsel, samt for samspillet mellem sundhed, seksualitet og familieliv. Eleverne skal beskæftige sig med egne og andres erfaringer og undren i emnet for at medvirke til udvikling af engagement, selvtillid og livsglæde samt støtte den enkelte i udvikling af egen identitet i samspil med andre. Emnet skal endvidere medvirke til, at eleverne opnår erkendelse af egne grænser og rettigheder samt forståelse for andres. Eleverne skal udvikle forudsætninger for, at de i fællesskab med andre og hver for sig kan tage kritisk stilling og handle for at fremme egen og andres sundhed.

3. Uddannelse og job

Formålet med undervisning i uddannelse og job er, at eleverne skal opnå kompetencer til at træffe uddannelses- og karrierevalg på baggrund af egne ønsker og forudsætninger, forståelse for betydningen af livslang læring samt alsidig viden om uddannelses- og erhvervs muligheder. Eleverne skal opnå viden og færdigheder, der kan forberede dem på uddannelses- og erhvervsvalg, og på at forstå valget som en proces, der både inddrager den enkeltes ønsker og forudsætninger og de uddannelses- og erhvervs mæssige muligheder. Ved at inddrage det omgivende samfund skal eleverne få kendskab til levevilkår og livsformer samt indsigt i forhold og vilkår, der er knyttet til uddannelse, erhverv og arbejdsmarked i en global verden. Emnet uddannelse og job skal udfordre eleverne på deres uddannelsesvalg og styrke deres uddannelsesparathed. Eleverne skal opnå et generelt samfundskendskab og forståelse for arbejdsmarkedet. Endelig skal eleverne opnå viden om ungdomsuddannelserne, og hvilke job og karrieremuligheder forskellige uddannelsesforløb kan føre til.

4. Færdselslære

Formålet med undervisning i færdselslære er at udvikle kompetencer til at færdes sikkert og ansvarsfuldt i trafikken uden risiko for sig selv og andre. Eleverne skal kunne yde førstehjælp i færdselsrelaterede ulykkessituationer. Eleverne skal gennem viden om og erfaring med at færdes i trafikken lære, at deres adfærd i trafikken er led i en sammenhæng, som giver dem handlemuligheder og samtidig sætter begrænsninger i forhold til egen og andre trafikanters færden. Eleverne skal gennem viden om og færdigheder i førstehjælp blive i stand til at hjælpe i forbindelse med ulykker i trafikken. I færdselslære skal eleverne blive opmærksomme og ansvarlige trafikanter, der forstår deres medansvar og forpligtigelser i trafikken både i forhold til deres færden og ved ulykkestilfælde, der kræver førstehjælp.

TVÆRGÅENDE EMNERS UDVIKLING OG KOMPETENCEMÅL

Emne	Indhold og fokus	Kompetence-område	Slutmål
1. Mediebrug og -myndighed			
Klassetrin: 1.-9. klasse			
	Undervisningen skal på den ene side tilgodese, at eleverne udvikler relevante kompetencer inden for IT og medier, og på den anden side tage hensyn til, at eleverne ikke forstyrres unødigt af skærmedier tidligt i deres skoleforløb. Det er således vigtigt for os, at IT-værktøjer først bringes ind i undervisningen på et tidspunkt, hvor vi vurderer, at eleverne er modne til det (MT). I grundskolen lærer eleverne at forholde sig til det talte, det skrevne, det læste samt musik og billeder i et direkte møde uden indblanding af teknologi. Gennem kunstneriske arbejdsprocesser inden for musik, billedkunst og forskellige håndværk, stimuleres elevernes fysiske og følelsesmæssige udvikling. Ved denne undervisningsform lærer eleverne sig selv og den nære verden at kende og har mulighed for at udvikle kompetencer som kritisk undersøger, analyserende modtager, kreativ producent og ansvarlig deltager – kompetencer, som siden er nødvendige for at kunne anvende IT og medier på en reflekteret måde (MM). Undervisningsministeriets krav om digitale kompetencer for elever fra 0.-6. klasse bliver således opfyldt ved indirekte medieuddannelse og uden brug af IT i undervisningen. Når computeren introduceres i 7. eller 8. klasse, giver den ofte eleverne mulighed for at gøre noget allerede kendt på en ny og nemmere måde, og således opøves nye færdigheder. Arbejdet med computere, medier og netværk	Mediebrug og teknologiforståelse (MT)	Eleven kan... • tilrettelægge og gennemføre en iterativ designproces under hensyntagen til en fremtidig brugskontekst. • skabe digitale artefakter, der løser komplekse problemstillinger, som er relevante for individ, fællesskab og samfund. • analysere, modellere og strukturere data og dataprocesser. • reflektere over og anvende computationel tankegang på problemstillinger fra omverdenen. • mestre computersystemer, digitale værktøjer og tilhørende sprog samt programmering. • vurdere, vælge og på kvalificeret vis anvende digitale teknologier i autentiske situationer.
		Mediemyndighed (MM)	Eleven kan... • forholde sig kritisk og reflektivt i mødet med medier. • handle med dømmekraft i komplekse situationer, der vedrører digitale artefakters betydning for individ, fællesskab og samfund. • fortage kritiske, refleksive og konstruktive undersøgelser af medier. • forstå af digitale artefakters muligheder og konsekvenser.

er imidlertid ikke længere et studie, der udelukkende byder på redskaber til at styrke andre fagområder, men tilbyder samtidig en vifte af nye områder og muligheder, der har egen værdi (MT). Undervisningen tilrettelægges sådan, at eleverne opnår fortrolighed med elektroniske medier, og der opøves kompetencer i selvstændigt at benytte relevante teknikker (MT). Tilegnelsen af de enkelte kompetenceområder opnås ved alsidig øvning og anvendelse af elevernes færdigheder.		• have viden om og forståelse for egne handlemuligheder i den digitale verden.
2. Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab		
Klasse trin: 6.-9. klasse		
I Biologi undervises der i menneskets anatomi og fysiologi, herunder emner som reproduktion, sundhed, kost og motion (ST, KKS). Emnerne i og omkring sundhed og trivsel behandles fra både samfundsfaglige og naturvidenskabelige vinkler og med et holistisk syn på sundhed, med udgangspunkt i det brede, positive sundhedsbegreb (ST, KKS).	Sundhed og Trivsel (ST)	Eleven kan... • forklare, hvad der fremmer sundhed og trivsel i eget liv. • kan fremme sundhed og trivsel på skolen. • kan fremme egen og andres sundhed og trivsel med udgangspunkt i demokrati og rettigheder.
En gang om året får de ældste klassetrin besøg af Sexualisterne, som er en gruppe unge, der underviser i sex, følelser, samtykke m.m., og som er i øjenhøjde med eleverne (KKS). Skolen har tilknyttet en sundhedsplejerske fra Aalborg Kommune, der tilser eleverne efter gældende retningslinjer. Sundhedsplejersken afholder samtaler med forældrene omhandlede elevernes trivsel (ST).	Køn, krop og seksualitet (KKS)	Eleven kan... • samtale om mangfoldighed i forhold til krop og køn med udgangspunkt i eget liv. • analysere mangfoldighed i krop, køn og seksualitet. • vurdere normer og rettigheder for krop, køn og seksualitet i et samfundsmæssigt perspektiv.
3. Uddannelse og job		
Klasse trin: 8.-9. klasse		
Skolen samarbejder med UU-vejledningen i Aalborg Kommune. 8./9./10. klasse deltager i den forbindelse i	Personlige valg (PV)	Eleven kan... • beskrive egne drømme og forventninger.

møder, brobygning, praktik og andre aktiviteter med henblik på at stifte bekendtskab med mulighederne for ungdomsuddannelse (PV, UJ). Der vurderes uddannelsesparathed to gange årligt (vinter og sommer) i samarbejde mellem lærere, elever, forældre og evt. ledelse i situationer, hvor eleven er parat til andet end ungdomsuddannelse (tidligere kaldet 'ikke-uddannelsesparat'), og der skønnes behov for yderligere støtte/tiltag for, at eleven kan blive det. Igennem løbende dialog, særligt med klasselærer, tages der afsæt i elevens ønsker for fremtid og arbejdsliv (PV, L).		• beskrive sammenhænge mellem personlige mål og uddannelse og job. • træffe valg i relation til uddannelse og job på baggrund af egne ønsker og forudsætninger.
	Fra uddannelse til job (UJ)	Eleven kan... • beskrive forskellige uddannelser og job. • beskrive sammenhæng mellem uddannelser og job. • kan vurdere sammenhænge mellem uddannelser og erhvervs- og jobmuligheder.
	Arbejdsliv (L)	Eleven kan... • beskrive forskellige typer arbejde og arbejdsformer. • beskrive sammenhænge mellem job, arbejdsliv og fritidsliv. • vurdere sammenhænge mellem egne valg og forskellige vilkår i arbejdsliv og karriere.
4. Færdselslære		
Klassetrin: 1.-9. klasse		
I indskoling og på mellemtrinnet varetages færdselslæren af klasselæreren, som lærer og vejleder eleverne i, hvordan man færdes i trafikken, bl.a. i forbindelse med udflugter (TA). Desuden undervises eleverne i basal førstehjælp (UH). Skolen samarbejder med Rådet for Sikker Trafik, som besøger udskolingsklasserne. Her lærer eleverne om trafikikkerhed og lærer, hvad det vil sige at færdes ansvarsfuldt i trafikken (TA). I forbindelse med eller umiddelbart efter dette besøg undervises der i førstehjælp (UH).	Trafikal adfærd (TA)	Eleven kan... • færdes sikkert i trafikken, først i lokalområdet og senere mere generelt. • færdes ansvarsfuldt i trafikken, først i lokalområdet og senere mere generelt.
	Ulykkeshåndtering (UH)	Eleven kan... • hjælpe i forbindelse med tilskadekomst, først på skolens område og senere mere generelt. • give livreddende førstehjælp ved tilskadekomst i trafikken